

Staro
NATUUR EN BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Nieuwstad 30A te Vorden

Rapportnummer P2022-0052
Februari 2022
Staro Natuur en Buitengebied

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Nieuwstad 30A te Vorden

Februari 2022

Rapportnummer: P2022-0052

Opdrachtgever: Pouderoyen Tonnaer

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.staroby.nl

Veldonderzoek: [redacted]

Auteur:

Kwaliteitscontrole

Inhoud

1 Inleiding 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Doel 4
1.3 Geldigheid onderzoek 4
1.4 Zorgplicht 5
1.5 Leeswijzer 5

2 Plangebied 6
2.1 Ligging en beschrijving plangebied 6
2.2 Voorgenomen plannen 10

3 Methode 11

4 Natuurwaarden 12
4.1 Beschermde gebieden 12
4.2 Beschermde soorten 15
4.2.1 Flora 15
4.2.2 Vlinders en libellen 15
4.2.3 Kevers en weekdieren 16
4.2.4 Vissen 17
4.2.5 Amfibieën en reptielen 17
4.2.6 Vogels 19
4.2.7 Zoogdieren 22

5 Conclusies 24
5.1 Beschermde gebieden 24
5.2 Beschermde soorten 24
5.3 Advies en aanbevelingen 27
5.4 Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen 27

Geraadpleegde bronnen 29

Bijlagen 30
Bijlage 1 Wet- en regelgeving 30

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens een woongebied te realiseren op het terrein van de voormalige Drukkerij Weevers aan de Nieuwstad te Vorden. Hiervoor wordt het huidige bedrijfspand gesloopt om ruimte te maken voor halfvrijstaande/geschakelde woningen, seniorenwoningen, (starters)appartementen en parkeerplaatsen. Ten behoeve van de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van beschermde soorten en de mogelijke effecten van de voorgenomen plannen hierop. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Het doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek stelt de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming vast. Tevens beoordelen we op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van de resultaten kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. De bevoegde gezagen (provincies) hanteren de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: “Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”. Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen leiden tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten en gebieden.

1.4 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies, adviezen en vervolgstappen uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan Nieuwstad 30A te Vorden tegen de bebouwde kom van Vorden aan. Het plangebied wordt begrensd door de Jongstraat in het noorden, de Nieuwstad in het oosten en de Pastorieweg in het zuiden.

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 0,7 hectare en bestaat uit een bedrijfspand met tuin en een verhard deel met parkeerplaatsen. Het bedrijfspand heeft een plat dak met een daktrim, tussen de daktrim en muur zit ruimte. De wandbekleding van het bedrijfspand bestaat deels uit metalen platen en deels uit leistenen wandbekleding. Op de plaatsen waar de wandbekleding overgaat op de bakstenen muren, is het diepteverschil opgevuld met witte plafondplaten. Tussen de wandbekleding, plafondplaten en muur zijn kieren en enkele openingen aanwezig.
De tuin aan de zuidkant van het bedrijfspand, grenzend aan de Pastorieweg, bestaat uit frequent gemaaid gras, enkele bomen en struweelvegetatie. Het is een onderhouden tuin. De bomen in de tuin blijven behouden. Aan de noordkant van het terrein staat een heesterwal van laurierkers begeleid door een boomscherm van haagbeuk, deze blijven behouden. Richting het westen van het bedrijfspand is een klein tuinhuisje aanwezig met leistenen dakpannen. Het tuinhuisje bevat geen kieren of gaten en is verder afgemaakt met houten platen.
Het bedrijfspand en de bedrijfswoning langs het bedrijvenpand staan met elkaar in verbinding. De bedrijfswoning met bijbehorende tuin blijft behouden. Tussen de bedrijfswoning en het bedrijfspand staan vier platanen in een frequent bijgehouden tuin. Het is nog niet zeker of de vier platanen behouden blijven.
Aan de oost- en noordzijde van het terrein ligt een verhard oppervlak wat dient als parkeerterrein.

De ligging van het plangebied in de wijdere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 2. Foto's 1 tot en met 9 geven een impressie van het plangebied.

Figuur 1. Ligging plangebied (geel omlijnd) (bron: PDOK Viewer)

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied (geel omlijnd) (bron: PDOK Viewer)

Foto 1. Binnenkant van het bedrijfspand

Foto 2. Deel van het bedrijfspand met metalen dakplaten. Gezien vanuit het oosten van het plangebied

Foto 3. Deel van het bedrijfspand met leistenen wandbekleding, gezien vanuit het oosten van het plangebied

Foto 4. Openingen in de wandbekleding van het bedrijfspand

Foto 5. Openingen tussen de muur, de witte plafondplaten en de leistenen dakpannen

Foto 6. Tuin ten zuiden van het bedrijfspand, gelegen tegen de Pastorieweg. Links op de foto zijn de bomen te zien die behouden blijven.

Foto 7. Parkeerterrein in het noorden van het plangebied, gezien vanuit het oosten

Foto 8. Tuinhuisje binnen het plangebied.

Foto 9. Tuin tussen bedrijvenpand en bedrijfswoning met vier plataanbomen, waarvan nog niet zeker is of deze behouden blijven of worden gekapt.

Foto 10. Verbinding tussen bedrijvenpand en bedrijfswoning die behouden blijft

2.2 Voorgenomen plannen

De initiatiefnemer is voornemens een woongebied te realiseren op het terrein van de voormalige Drukkerij Weevers aan de Nieuwstad te Vorden. Hiervoor wordt het huidige bedrijfspand en tuinhuisje gesloopt om ruimte te maken voor halfvrijstaande/ geschakelde woningen, seniorenwoningen, (starters)appartementen en parkeerplaatsen. Vooralsnog is niet duidelijk of de vier platanen achter de bedrijfswoning worden gekapt of behouden blijven. De heesterwal met begeleidend boomscherm langs de noordrand van het plangebied blijft behouden. Evenals de zomereik aan de westzijde en plataan en rode beuk aan de oostzijde van dit scherm. Langs de Pastorieweg staan binnen het plangebied vier zomereiken welke behouden blijven. De bedrijfswoning blijft tevens behouden. De voorgenomen plannen zijn weergegeven in figuur 3.

Figuur 3. Voorgenomen plannen Nieuwstad 30A te Vorden (bron: Pouderoyen Tonnaer, 2022)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, EIS-nederland.nl, Zoogdiervereniging.nl en Verspreidingsatlas.nl en diverse verspreidingsatlassen. Met behulp van deze gegevens wordt gekeken welke beschermde soorten flora en fauna voorkomen binnen drie verschillende afstanden van het plangebied; binnen 1, 2 en 5 kilometer.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie (binnen het plangebied en de directe omgeving) aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Ook is gekeken of binnen het plangebied invasieve exoten voorkomen.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van beschermde soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

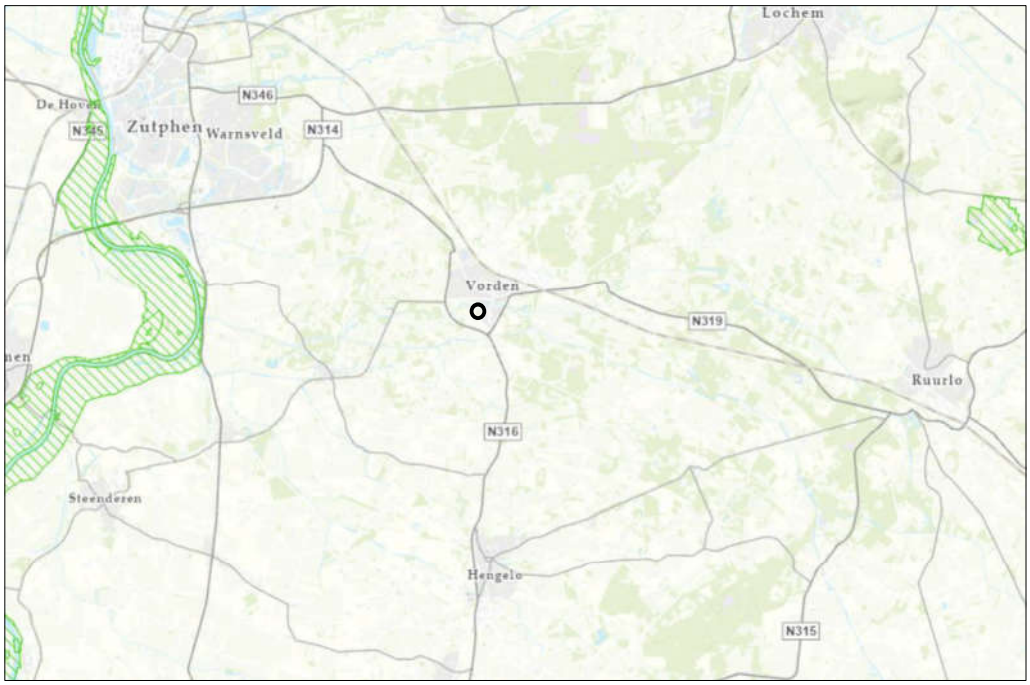
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 26 januari 2022 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: zwaar bewolkt, droog, windkracht 3 en circa 2 ˚C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de website van de provincie Gelderland blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 6,0 kilometer afstand ten westen van het plangebied ligt, zie figuur 4. Dit betreft het Natura 2000-gebied Rijntakken. Circa 10,9 kilometer ten oosten van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Stelkampsveld.

Figuur 4. Ligging plangebied (zwart omlijnd) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (lichtgroen gearceerd) (bron: Overzichtskaart Natura 2000-gebieden Provincie Gelderland)

Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van effecten van verdroging, versnippering, optische en mechanische verstoring en verstoring door licht, geluid en trilling door de voorgenomen plannen.

Ten aanzien van het aspect stikstof geldt een vrijstelling van vergunningsplicht voor de realisatiefase (bouw-, aanleg- en sloopfase). De vrijstelling geldt niet voor de gebruiksfase. Vanwege de afstand tot het Natura 2000-gebied kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreden in de gebruiksfase. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Gelderland bestaande uit het Gelders Natuurnetwerk (GNN)) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. In de provincie Gelderland zijn naast het GNN ook Groene Ontwikkelingszones (GO) aangewezen. De GO is een zone die bestaat uit gebieden met andere bestemmingen dan natuur die ruimtelijk verweven zijn met het GNN en daar functioneel mee samenhangen en waarin wordt ingezet op versterking van die samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaart Kernkwaliteiten GNN en GO op de website van provincie Gelderland, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het GNN of de GO, maar wel grenst aan beide gebieden. De ligging van het GNN en GO in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5. Ligging plangebied (zwart omlijnd) ten opzichte van het NNN (bron: Overzichtskaart Gelders Natuurnetwerk Kernkwaliteiten Provincie Gelderland)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het GNN of GO, maar grenst wel aan beide gebieden. Het is van belang dat de voorgenomen plannen geen negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het GNN of GO.

De kernkwaliteiten van het GNN en GO waar het plangebied aan grenst zijn:

+ Kleinschalig cultuurlandschap met het landgoed Hackfort aan de Baakse Beek en het Leestense Broek; oorspronkelijk grotendeels kampen- en broekontginningslandschap; aan de westzijde opener

- Onderdeel van Nationaal Landschap Graafschap
- Benedenloop van diverse beken: de Baakse Beek en de Veengoot
- Parel Hackfort met rijkere loofbossen langs de benedenloop van de Baakse Beek
- Leefgebied das
- Leefgebied steenuil
- Leefgebied kamsalamander
- Veel relatief kleine bosjes
- Klimaatcorridor Veluwe - Duitsland (bekencorridor)

Doordat het plangebied buiten de GNN of GO valt, treden geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden en de kernkwaliteiten van het GNN of GO op. In de huidige situatie vormt het plangebied geen belangrijk onderdeel van het leefgebied van de in de kernkwaliteiten genoemde soorten. Volgens de gegevens van de NDFF zijn waarnemingen van steenuil bekend op circa 100 meter ten westen van het plangebied. Gezien de landschappelijke kenmerken en de bekende waarnemingen is het aannemelijk dat het gebied ten westen van het plangebied leefgebied van de steenuil vormt. Door de aanwezige bebouwing en verharding vormt het plangebied in de huidige situatie geen belangrijk deel van het leefgebied van steenuil. Door de voorgenomen ontwikkeling wordt het leefgebied van steenuil zodoende niet kleiner. Mogelijk duiden de bekende waarnemingen op de aanwezigheid van een nestplaats in de omgeving van het plangebied. Deze is niet aanwezig in het plangebied. De meeste nesten van steenuilen zijn te vinden op erven van (voormalige) boerderijen. De nesten bevinden zich vaak onder het dak, in schuurtjes of in een nestkast. Daarnaast zijn ze ook vaak te vinden in knotbomen. Het dichtstbijzijnde erf waar mogelijk een nestplaats aanwezig kan zijn, ligt circa 55 meter ten westen van het plangebied. De steenuil leeft op erven, bij boerderijen in het agrarisch cultuurlandschap en aan dorpsranden. De soort is zodoende gewend aan menselijke activiteit in zijn leefomgeving. Dit in ogenschouw genomen worden geen negatieve effecten verwacht op het leefgebied en een mogelijke nestplaats als gevolg van de voorgenomen plannen.

Mitigerende maatregelen
Van belang is dat het leefgebied van de steenuil intact blijft, zodat daarmee ook de mogelijk aanwezige nestlocatie kan blijven functioneren. Door het agrarisch landschap ten westen van het plangebied, dat momenteel vermoedelijk leefgebied voor steenuil is, te behouden, blijft ook de (mogelijke) nestlocatie in de omgeving van het plangebied voor steenuil geschikt.

<u>Conclusie</u>
Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (6,0 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.
Vanwege de afstand kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreden tijdens de gebruiksfase van het plangebied. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening. Voor het aspect stikstof in de realisatiefase (bouw-, aanleg- en sloopfase) geldt een vrijstelling van vergunningsplicht.

Het plangebied ligt buiten het GNN of GO, maar grenst er wel aan. Het is van belang dat de voorgenomen plannen geen negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden en de kernkwaliteiten van het GNN of GO. Doordat het plangebied buiten de GNN of GO valt, treden geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden en de kernkwaliteiten van het GNN of GO op. Vanuit het plangebied worden geen negatieve effecten verwacht op het ten westen gelegen vermoedelijke leefgebied en een mogelijke nestplaats van steenuil.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied kruipende moerasscherm (§3.2 Wnb) en wilde ridderspoor (§3.3 Wnb) zijn waargenomen.

- Kruipend moerasscherm is een zeer zeldzame soort die verspreid over Nederland op enkele plekken voorkomt. De soort groeit op open, natte, stikstofrijke, ’s winters overstroomde grond langs waterkanten, zeeduinen en uiterwaarden.
- Wilde ridderspoor is een zeer zeldzame soort die voorkomt in Limburg, het rivierengebied en enkele plekken verspreid over Nederland. De plant groeit op matig voedselrijke kalkhoudende zandige klei in wintergraanakkers en op ruderale omgewerkte terreinen op kalkgrond.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied bestaat, naast bebouwing, deels uit verhard terrein en deels uit een onderhouden tuin. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat voor bovengenoemde vaatplanten geschikte habitats ontbreken binnen het plangebied. Het beheer van het plangebied is intensief (frequent gemaaid gazon). Op basis van bovenstaande argumenten kan het voorkomen van de beschermde vaatplanten op basis van expert judgement uitgesloten worden binnen het plangebied.

4.2.2 Vlinders en libellen

Vlinders
Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied teunisbloempijlstaart (§3.2 Wnb), grote

vos, grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder (alle §3.3 Wnb) zijn waargenomen.

- Teunisbloempijlstaart is een zeldzame soort die voorkomt in open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De waardplanten zijn wilgenroosje, teunisbloem, bastaardwederik en kattenstaart.
- Grote vos is een zeldzame en kwetsbare soort die voorkomt in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De waardplanten van deze soort zijn vooral iep, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten.
- Grote weerschijnvlinder is een tot voor kort zeldzame (nu een niet bedreigde) standvlinder die voorkomt in oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen. De waardplant van deze soort is vooral boswilg, soms grauwe wilg.
- Kleine ijsvogelvlinder is een kwetsbare standvlinder die in het zuidwesten van Nederland voorkomt in gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos. De waardplant van deze soort is wilde kamperfoelie; soms rode kamperfoelie of gecultiveerde kamperfoelie.

In het plangebied ontbreken het geschikte habitat en geschikte waardplanten voor deze en andere beschermde vlinders. Tevens bestaat de tuin uit onderhouden, gecultiveerde planten en gazon, waardoor waardplanten van deze en andere beschermde vlindersoorten niet in de tuin groeien. Daarom is het voorkomen van beschermde vlindersoorten uitgesloten.

Libellen
Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde libellensoorten zijn waargenomen.

Binnen het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig en daardoor ontbreekt het aan geschikt voortplantingshabitat voor libellen. Het voorkomen van essentieel habitat van (beschermde) libellen in het plangebied is uit te sluiten.

4.2.3 Kevers en weekdieren

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland komen geen beschermde kevers en weekdieren voor in de omgeving van het plangebied. Voor de beschermde kevers en weekdieren zijn weinig verspreidingsgegevens bekend, daarom wordt in deze paragraaf van alle beschermde kevers en weekdieren beoordeeld of ze in het plangebied kunnen voorkomen.

- Vliegend hert (§3.3 Wnb) komt voor in (oude) eikenbossen, dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.
- De beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever (alle §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van oude of holle vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig

in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

+ De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn voor het voorkomen afhankelijk van grote wateren. Het ontbreekt binnen het plangebied aan permanent oppervlaktewater en daarom is het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied uitgesloten.
+ De aquatische slakkensoort platte schijfhoren (§3.2 Wnb) is afhankelijk van de aanwezigheid van heldere, schone wateren met waterplanten. Bataafse stroommossel (§3.2 Wnb) is een soort die voorkomt in stromend water (rivieren of beken). Deze soort is al 50 jaar niet meer waargenomen in Nederland. Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren en Bataafse stroommossel uitgesloten.

In het plangebied ontbreken geschikte habitats voor de beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde vissoorten zijn waargenomen.
Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater is het voorkomen van (beschermde) vissoorten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën
Uit de gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied kamsalamander (§3.2 Wnb), bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (alle §3.3 Wnb) zijn waargenomen. Op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied zijn poelkikker en vroedmeesterpad (beide §3.2 Wnb) waargenomen.

Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander zijn algemene en niet-kritische soorten, ze hebben geen uitgesproken voorkeur voor specifiek land-, overwinterings- of voortplantingshabitat en kunnen in een grote variatie aan leefgebieden voorkomen waaronder dorpen en steden.

+ Kamsalamander komt voor in kleinschalige landschappen; de overgang van bos naar agrarisch, met houtwallen en struweel. De soort mijdt stedelijk gebied. Kamsalamanders schuilen in de winter op vochtige beschutte plekken zoals tussen stapels stenen, in hout, bladafval en holen. De soort plant zich voort in stilstaande poelen, vijvers, vennen en

leemputten, met een groot aanbod aan waterplanten en de afwezigheid van vis.

+ Poelkikker komt voor in heiden en hoogveengebieden, maar ook in bos, grasland, agrarisch gebied, laagveen en stad en dorp. Poelkikker schuilt in de winter op het land en plant zich voort in vennen veenputten, kleinere wateren, rivierbegeleidende wateren, veedrinkpoelen en sloten. Het water moet een goede waterkwaliteit en hoge natuurwaarden hebben.
+ Vroedmeesterpad komt voor in ruderaal terrein, graslanden, steden en dorpen. Het is een cultuurvolgende soort die voorkomt in afgravingen, kale, stenige en open kleinschalige landschappen met enkele poeltjes. De soort schuilt in de winter in holen en spleten in hellingbossen, bij voorkeur op rotsachtige bodems. Vroedmeesterpad plant zich voort in wateren in pioniersfase zoals poelen, kleine geïsoleerde wateren, vijvers, bosvijvers, regenplassen. Gezien het natuurlijk verspreidingsgebied van vroedmeesterpad vrijwel geheel in Zuid-Limburg ligt, zijn de enkele individuen die zijn waargenomen in omgeving Warnsveld vermoedelijk uitgezette individuen.

Voor kamsalamander, poelkikker en vroedmeesterpad ontbreekt het juiste habitat in het plangebied. Binnen het plangebied ontbreken (vochtige) beschutte plekken. De soorten kunnen niet binnen het bedrijfspand overwinteren, doordat er geen openingen naar binnen zijn.

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en daardoor ontbreekt het aan voortplantingshabitat voor amfibieën.

Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen zich verschuilen tussen de beperkte begroeiing binnen het plangebied. Doordat de tuinen goed onderhouden zijn, biedt het geen optimaal land- en overwinteringshabitat, maar is het niet uit te sluiten dat deze algemene soorten zich verschuilen onder de struiken en struweelvegetatie in de tuin.

Reptielen

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied hazelworm (§3.3 Wnb) is waargenomen. Op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied is levendbarende hagedis (§3.3 Wnb) waargenomen.

+ Hazelworm komt voor op vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden in bossen, bosranden, heiden, schraal grasland en houtwallen op zand- en lössgronden. Het grootste deel van de dag leven ze onder de vegetatie en dood hout of ze verblijven in holen in de grond.
+ Levendbarende hagedis komt voor op droge en vochtige heiden en hoogvenen, en venoevers. De soort komt daarnaast ook voor in open bossen, ruige graslanden, in bermen en een beperkt deel van de duinen. Levendbarende hagedis is een vochtminnende soort en is vaak aanwezig langs oevers en op vochtige terreindelen.

Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt habitat voor deze en andere beschermde reptielen. Het voorkomen van beschermde reptielensoorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Effectbeoordeling
Bij het verwijderen van struiken, struweel en (indien nodig) bomen en takken van de bodem kan mogelijk het land- en overwinteringshabitat van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander worden vernietigd en individuen worden verwond of gedood.

Mitigerende maatregelen
Voor bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verwonden of niet opzettelijk doden van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden verkregen. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. In het kader van de zorgplicht dient het verwijderen van vegetatie, struweel en (indien nodig) takken waar amfibieën voorkomen, plaats te vinden in de periode buiten de overwinteringsperiode van deze soorten. De overwinteringsperiode duurt van 1 november – 15 maart. Bij het verwijderen van de vegetatie, struweel en takken dient in één richting te worden gewerkt, zodat individuen kunnen vluchten.

4.2.6 Vogels

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest zijn waargenomen in de wijde omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, sperwer, steenuil en wespendief (alle §3.1 Wnb).

Tijdens het veldbezoek zijn in het gehele plangebied geen nesten aangetroffen. De houtwal in het noorden van het plangebied is geschikt als nestgelegenheid voor boomvalk of buizerd, maar nesten van deze soorten zijn niet aanwezig en daarom uit te sluiten.

Voor gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, sperwer, steenuil en wespendief, waarvan het nest jaarrond is beschermd is, is in het plangebied geen geschikte nestgelegenheid aanwezig.
Gierzwaluw nestelt in Nederland uitsluitend in allerlei menselijke bebouwing met invliegroutes: onder dakpannen, in kieren en gaten in muren, maar ook in nestkasten. Het bedrijfspand biedt geen geschikte nestlocaties voor gierzwaluw, doordat het dak plat is en er weinig ruimte is voor de soorten om tussen de leistenen te broeden. Op enkele plekken zijn gaten aangetroffen tussen de leistenen wandbekleding, maar geeft dit eveneens onvoldoende ruimte voor de vogels om te broeden.

Grote gele kwikstaart broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van rivieren en beken. Dit habitat is niet aanwezig binnen het plangebied. Havik, sperwer en wespendief zijn meer gebonden aan naald- en loofbossen als broedlocatie, dat ontbreekt binnen het plangebied. Ook voor uilensoorten biedt het plangebied geen geschikte nestlocaties. Voor ransuilen ontbreken geschikte broedbomen en voor kerkuil en steenuil biedt het bedrijfspand geen geschikte broedplaatsen, doordat er geen openingen naar binnen zijn. Ooievaars broeden op hoge plekken in extensief beheerde weilanden in uiterwaarden en veenweidegebieden en roek is een koloniebroeder en broedt vaak in vrijstaande, hoge groepen bomen langs kanalen, treinsporen en snelwegen. Ook voor deze soorten biedt het plangebied geen geschikte nestlocaties.

Huismus nestelt voornamelijk in of tegen allerlei menselijke bebouwing: onder dakpannen bereikbaar via de dakgoot, in neststenen en in kieren en gaten in muren. Ook voor huismus biedt het bedrijfspand geen geschikte nestlocaties. Echter biedt de bedrijfswoning naast het pand wel geschikte nestlocaties voor huismussen. De hagen in het plangebied kunnen daardoor onderdeel zijn van het leefgebied van huismussen.

Zoals in paragraaf 4.1 van dit rapport benoemd, vormt het agrarisch gebied ten westen van het plangebied vermoedelijk leefgebied van steenuil. Mogelijk is een nestlocatie van steenuil in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Nesten van steenuil en de functionele leefomgeving die daarbij hoort, zijn jaarrond beschermd.

Voor algemene vogelsoorten bieden de bomen en de houtwal in het plangebied geschikte nestlocaties. Echter zijn tijdens het veldbezoek geen nesten waargenomen. Wel zijn enkele nestkastjes waargenomen tegen de gevels van het bedrijfspand. Het plangebied kan tevens onderdeel zijn van het foerageergebied van algemene vogelsoorten.

<u>Effectbeoordeling</u>
De houtwal in het noorden van het plangebied blijft behouden, waardoor dit geschikt blijft als leefgebied, foerageergebied en nestgelegenheid voor vogels.

Indien bomen en struiken gekapt/gesnoeid worden, kunnen nesten worden vernietigd en broedende vogels worden verstoord. Ook kunnen broedende vogels worden verstoord wanneer de nestkastjes van de gevels worden verwijderd. Gedurende het broedseizoen zijn nesten strikt beschermd.

Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden gaat geschikt foerageergebied en leefgebied voor algemene vogels en vogels met een jaarrond beschermd nest verloren. De tuin wordt omgezet in woningen en als de hagen verwijderd worden, gaat mogelijk leefgebied van huismussen verloren. In de omgeving is echter voldoende alternatief leefgebied aanwezig. De tuin van de bedrijfswoning biedt foerageergebied en in de omgeving is eveneens voldoende foerageergebied en begroeiing aanwezig als leefgebied

voor vogels, inclusief huismussen. De voorgenomen werkzaamheden zullen zodoende geen negatief effect hebben op het foerageergebied van vogels.

Het plangebied grenst aan vermoedelijk leefgebied van steenuil. Mogelijk is in de directe omgeving van het plangebied een nestlocatie aanwezig. In de huidige situatie is het plangebied door de aanwezige bebouwing en verharding niet van belang als leefgebied voor steenuil. De voorgenomen plannen hebben geen betrekking op het agrarisch gebied ten westen van het plangebied. Zodoende blijft het vermoedelijke leefgebied van steenuil intact. De steenuil leeft op erven, bij boerderijen in het agrarisch cultuurlandschap en aan dorpsranden. De soort is zodoende gewend aan menselijke activiteit in zijn leefomgeving. Dit in ogenschouw genomen worden geen negatieve effecten verwacht op het leefgebied en een mogelijke nestplaats als gevolg van de voorgenomen plannen.

Mitigerende maatregelen

Door buiten het broedseizoen de bomen en struiken te kappen en/of snoeien (indien nodig) wordt voorkomen dat nesten en/of eieren worden vernietigd of broedgevallen worden verstoord. Het broedseizoen van vogels loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd. Indien noodzakelijk kunnen de bomen en struiken ook gekapt en/of gesnoeid worden binnen het broedseizoen, mits voorafgaand aan deze werkzaamheden een controle door een ecologisch deskundige is uitgevoerd en geen broedgeval aanwezig is ten tijde van de kap. Indien tijdens de controle blijkt dat er wel een broedgeval aanwezig is, dienen de werkzaamheden alsnog uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen en wanneer geen broedgevallen meer aanwezig zijn.

De vogelkastjes die aan de muur van het bedrijfspand hangen dienen verwijderd te worden voorafgaand aan de sloop van het bedrijfspand én buiten het broedseizoen van vogels en als geen broedgeval aanwezig is. Indien blijkt dat er wel een broedgeval aanwezig is, dienen de werkzaamheden alsnog uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen en wanneer geen broedgevallen meer aanwezig zijn.

Van belang is dat het leefgebied van de steenuil intact blijft, zodat daarmee ook de mogelijk aanwezige nestlocatie kan blijven functioneren. Door het agrarisch landschap ten westen van het plangebied, dat momenteel vermoedelijk leefgebied voor steenuil is, te behouden, blijft ook de (mogelijke) nestlocatie in de omgeving van het plangebied voor steenuil geschikt.

4.2.7 *Zoogdieren*

Vleermuizen
Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de wijde omgeving van het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn geen boomholtes aangetroffen waar boombewonende vleermuizen in kunnen verblijven. Wel zijn enkele gaten en kieren aangetroffen in het bedrijfspand, die mogelijk geschikte verblijfplaatsen bieden voor vleermuizen. Tussen de daktrim en de muur zit ruimte waar vleermuizen achter kunnen verblijven. Ook is er ruimte tussen de muur, de witte plafondplaten en de wandbekleding. Op enkele plaatsen zijn gaten aangetroffen in het leistenen dak waar vleermuizen mogelijk naar binnen kunnen gaan, richting de spouwmuur. Het plangebied biedt mogelijk geschikte verblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

De bomenrij ten noorden van het plangebied is mogelijk onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen in de omgeving. Tevens biedt het plangebied geschikt foerageergebied voor vleermuizen.

Overige zoogdieren
Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied de volgende soorten zijn waargenomen: bever (§3.2 Wnb), algemene spits-, woel- en ware muizensoorten, boommarter, bunzing, das, eekhoorn, egel, haas, konijn, ree, steenmarter en vos (alle §3.3 Wnb).

Vanwege het grote areaal aan verharding en de frequent bijgehouden tuin in het plangebied, biedt het plangebied geen geschikt leefgebied voor bever, boommarter, bunzing, das, eekhoorn, haas, konijn, ree, steenmarter en vos. Soorten als boommarter, bunzing, eekhoorn, egel, haas, konijn en steenmarter komen mogelijk wel voor in de houtwal ten noorden van het plangebied.

Algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egels kunnen schuilen onder de aanwezige vegetatie en holen graven.

<u>Effectbeoordeling</u>
Bij de sloop van het bedrijfspand is het niet uit te sluiten dat verblijfplaatsen van vleermuizen worden vernietigd. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd, het vernietigen en verstoren is een overtreding van de Wet natuurbescherming.

De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op de vliegroute of het foerageergebied van vleermuizen, doordat de houtwal behouden blijft en voldoende foerageergebied beschikbaar blijft in de omgeving. Tijdens de werkzaamheden, maar ook in de nieuwe situatie, kan echter wel verstoring van foeragerende of langsvliegende vleermuizen optreden. Vleermuizen zijn nachtactieve dieren en kunnen negatieve effecten ondervinden als gevolg van (extra) verlichting in het plangebied.

De houtwal ten noorden van het plangebied blijft behouden, waardoor deze geschikt blijft als leefgebied voor boommarter, bunzing, eekhoorn, egel, haas, konijn en steenmarter.

Bij het snoeien en verwijderen van vegetatie kunnen individuen van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel worden verwond of gedood.

Mitigerende maatregelen

Nader onderzoek is noodzakelijk naar de aanwezigheid van vleermuizen in het bedrijfspand in het plangebied. Het onderzoek naar vleermuizen dient te worden uitgevoerd gedurende de periode 15 mei en 30 september. Bij het onderzoek ligt de focus op de gebouwbewonende soorten; gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Met dit onderzoek kan worden aangetoond of uitgesloten of vleermuizen gebruik maken van het bedrijfspand als verblijfplaats. Op basis van de resultaten van deze onderzoeken kan worden bepaald of het werken met een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is en welke mitigerende maatregelen dan genomen dienen te worden.

Om negatieve effecten op foeragerende of langsvliegende vleermuizen en andere nachtactieve dieren door verlichting gedurende de nacht te voorkomen, wordt aanbevolen de (bouw)verlichting in de nacht uit te zetten en groenstroken niet te verlichten. Indien het noodzakelijk is nachtelijk te verlichten, wordt aangeraden om afschermende armatuur te gebruiken, de lampen naar beneden te richten en om rode of amberkleurige verlichting (< 2700 Kelvin) te gebruiken.

Voor algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel geldt in provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor verwonden of niet opzettelijk doden van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. Om het verwonden of niet opzettelijk doden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie in één richting worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.
In verband met de winterslaap van egel is het aan te bevelen dichte vegetaties buiten de overwinteringsperiode (november tot en met half mei) te verwijderen.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (6,0 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.
Vanwege de afstand kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreden tijdens de gebruiksfase van het plangebied. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening. Voor het aspect stikstof in de realisatiefase (bouw-, aanleg- en sloopfase) geldt een vrijstelling van vergunningsplicht.

Het plangebied ligt buiten het GNN of GO, maar grenst er wel aan. Het is van belang dat de voorgenomen plannen geen negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden en de kernkwaliteiten van het GNN of GO. Doordat het plangebied buiten de GNN of GO valt, treden geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden en de kernkwaliteiten van het GNN of GO op.
Vanuit het plangebied worden geen negatieve effecten verwacht op het ten westen gelegen vermoedelijke leefgebied en een mogelijke nestplaats van steenuil.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren, reptielen en vissen voorkomen. Wel geldt voor alle aanwezige soorten in het plangebied de algemene zorgplicht, zie §1.4 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming
Tijdens het veldbezoek zijn in het gehele plangebied geen nesten aangetroffen. De bomen en struiken in het plangebied bieden geschikte nestgelegenheid voor algemene vogelsoorten. Daarnaast vormt het plangebied foerageergebied voor algemene vogelsoorten. De houtwal in het noorden van het plangebied blijft behouden waardoor deze geschikt blijft als broedgebied en foerageergebied voor vogels. Daarnaast blijft er in de omgeving van het plangebied voldoende geschikt foerageergebied behouden. De voorgenomen plannen hebben zodoende geen negatief effect op het foerageergebied van vogels.
Door buiten het broedseizoen de bomen en struiken te kappen en/of snoeien (indien nodig) wordt voorkomen dat nesten en/of eieren worden vernietigd of broedgevallen worden verstoord. Indien noodzakelijk kunnen de bomen en struiken ook gekapt en/of gesnoeid worden binnen het broedseizoen, mits voorafgaand aan deze werkzaamheden een controle door een ecologisch deskundige is uitgevoerd en geen broedgeval aanwezig is ten tijde van de kap.

De vogelkastjes die aan de muur van het bedrijfspand hangen dienen verwijderd te worden voorafgaand aan de sloop van het bedrijfspand én buiten het broedseizoen van vogels en als geen broedgeval aanwezig is. Indien een broedgeval aanwezig is in de vogelkastjes, of tijdens de controle van de bomen en struiken blijkt dat een broedgeval aanwezig is, dienen de werkzaamheden alsnog uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen en wanneer geen broedgevallen meer aanwezig zijn.

Het bedrijfspand biedt geen mogelijkheden voor nestplaatsen van huismus en gierzwaluw. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van deze soorten is uit te sluiten.

Het plangebied grenst aan vermoedelijk leefgebied van steenuil. Mogelijk is in de directe omgeving van het plangebied een nestlocatie aanwezig. In de huidige situatie is het plangebied door de aanwezige bebouwing en verharding niet van belang als leefgebied voor steenuil. Er worden geen negatieve effecten verwacht op het leefgebied en een mogelijke nestplaats van steenuil als gevolg van de voorgenomen plannen.
Van belang is dat het leefgebied van de steenuil intact blijft, zodat daarmee ook de mogelijk aanwezige nestlocatie kan blijven functioneren. Door het agrarisch landschap ten westen van het plangebied, dat momenteel vermoedelijk leefgebied voor steenuil is, te behouden, blijft ook de (mogelijke) nestlocatie in de omgeving van het plangebied voor steenuil geschikt.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming
Bij de sloop van het bedrijfspand is het niet uit te sluiten dat verblijfplaatsen van vleermuizen worden vernietigd. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd, het vernietigen en verstoren is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Nader onderzoek is daarom noodzakelijk naar de aanwezigheid van vleermuizen in het bedrijvenpand in het plangebied. Het onderzoek naar vleermuizen dient te worden uitgevoerd gedurende de periode 15 mei en 30 september. Bij het onderzoek ligt de focus op de gebouwbewonende soorten; gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op de vliegroute in het noorden van het plangebied (de houtwal) of het foerageergebied van vleermuizen, doordat de houtwal behouden blijft en voldoende foerageergebied beschikbaar blijft in de omgeving.

Om negatieve effecten op foeragerende of langsvliegende vleermuizen en andere nacht actieve dieren door verlichting gedurende de nacht te voorkomen, wordt aanbevolen de (bouw)verlichting in de nacht uit te zetten en groenstroken niet te verlichten. Indien het noodzakelijk is nachtelijk te verlichten, wordt aangeraden om afschermende armatuur te gebruiken, de lampen naar beneden te richten en om rode of amberkleurige verlichting (< 2700 Kelvin) te gebruiken.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming
Het plangebied is geschikt als land- en overwinteringshabitat voor bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. In het kader van de zorgplicht dient het verwijderen van vegetatie, struweel en (indien nodig) takken waar amfibieën voorkomen, plaats te vinden in de periode buiten de overwinteringsperiode van deze soorten. De overwinteringsperiode duurt van 1 november – 15 maart.
Bij het verwijderen van de vegetatie, struweel en takken dient in één richting te worden gewerkt, zodat individuen kunnen vluchten.

De houtwal ten noorden van het plangebied blijft behouden, waardoor deze geschikt blijft als leefgebied voor boommarter, bunzing, eekhoorn, egel, haas, konijn en steenmarter.

Het plangebied is geschikt leefgebied voor algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egels. Voor deze soorten geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Om het verwonden of niet opzettelijk doden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie in één richting worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. In verband met de winterslaap van egel is het aan te bevelen dichte vegetaties buiten de overwinteringsperiode (november tot en met half mei) te verwijderen.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	**Bescherming**	**Functie plangebied**	**Mogelijk effect**	**Ontheffing nodig**	**Maatregelen**
Steenuil	§3.1 Wnb (nest jaarrond beschermd)	Grenzend aan leefgebied	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Leefgebied van steenuil in omgeving van plangebied intact houden
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Snoeien of kappen van bomen en struiken en het verwijderen van vogelkastjes uitvoeren buiten het broedseizoen, of na uitsluiten van broedgevallen door ecoloog gedurende het broedseizoen.
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek laten uitvoeren
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Foerageergebied en vliegroute	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	(Bouw)verlichting in de nacht uitzetten, groenstroken niet verlichten en vleermuisvriendelijke verlichting toepassen

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine water-salamander	§3.3 Wnb	Land- en overwinterings-habitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	- Verwijderen van vegetatie, struweel en takken buiten overwinteringsperiode - In één richting werken
Boommarter, bunzing, eekhoorn, egel, haas, konijn en steenmarter	§3.3 Wnb	(Onderdeel van) Leefgebied	Nee	-	-
Algemene spits-, woel- en ware muizen en egel	§3.3 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	- Verwijderen van vegetatie en struweel buiten overwinteringsperiode van egel - In één richting werken

5.3 Advies en aanbevelingen

Overtreding van de Wet natuurbescherming dient te worden voorkomen door het nemen van de volgende vervolgstappen en maatregelen:

1. Het leefgebied van de steenuil (agrarisch gebied ten westen van het plangebied) intact houden, zodat de mogelijk in de omgeving aanwezige nestlocatie geschikt blijft;
2. kappen en/of snoeien van de bomen en struiken en het verwijderen van de vogelkastjes indien geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen. Of na uitsluiten van broedgevallen door een ecologisch deskundige gedurende het broedseizoen;
3. nader onderzoek wordt uitgevoerd naar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen;
4. om negatieve effecten op foeragerende of langsvliegende vleermuizen en andere nacht actieve dieren door verlichting gedurende de nacht te voorkomen, dient (bouw)verlichting 's nachts uitgezet te worden of vleermuisvriendelijke verlichting te worden gebruikt;
5. met het oog op de zorgplicht dient bij het verwijderen van de vegetatie, struweel en takken in één richting te worden gewerkt, zodat aanwezige amfibieën en grondgebonden zoogdieren kunnen vluchten. Tevens dient dit uitgevoerd te worden buiten de overwinteringsperiode van amfibieën en egel (1 november tot en met 15 mei).

5.4 Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen

<u>Nader onderzoek</u>

+ Het onderzoek naar vleermuizen dient te worden uitgevoerd tussen 15 mei en 30 september.

Ontheffing Wet natuurbescherming

- Indien verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in het bedrijvenpand dient voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij provincie Gelderland.
- De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond. De gemeente of Omgevingsdienst heeft 26 weken nodig om uw vergunning in orde te maken, gerekend vanaf het moment dat u uw aanvraag heeft ingestuurd. Als u niet alle gevraagde informatie bij uw aanvraag meestuurt, duurt de afhandeling langer.
- Voor het aanvragen van een ontheffing dient een mitigatieplan/activiteitenplan te worden opgesteld ten behoeve van de verblijfplaatsen van de beschermde soort(en).
- Daarnaast dienen mitigerende maatregelen genomen te worden om een ontheffing te kunnen verkrijgen indien noodzakelijk.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Bouwens, S. Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Zoogdiervereniging - rapport 2017.32.
- Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging - rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- Natura 2000-gebieden, ArcGIS Web Application (gelderland.nl), 28-1-2022
- Natuurnetwerk Nederland, ArcGIS Web Application (gelderland.nl), 28-1-2022
- NDFF – 28-01-2022 17:23:43
- www.eis-nederland.nl
- www.vlinderstichting.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.verspreidingsatlas.nl

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.
De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 2 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

+ Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
+ Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
+ Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 2. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	**Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)**	**Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)**
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.
De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:
+ oriëntatiefase (en vooroverleg);
+ verslechterings- en verstoringstoets;
+ passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.
Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:
+ er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
+ er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
+ er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:
+ of deze kans reëel is en
+ of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)
Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.
De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen

van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.
De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.